Korisni načini vođenja sretnog života

Abdur-Rahman bin Nasir As-Sadi

Predgovor

Nema sumnje da je blagostanje srca, njegova smirenost i sreća a odsustvo tuge i brige iz njega cilj svakog čovjeka.Postoje sredstva putem koje se postiže sretan, blažen i lijep život.Mnoga su sredstva kako bi se to postiglo, neka od njih su vjerska, neka prirodna a neka fizička.Ova sredstva se nikad ne okupe zajedno osim kod vjernika.Nevjernici s druge strane, unatoč činjenici i ogromnom pokušaju njihovih filozofa da ih odvedu do ovih sredstava, čak i ako ih postignu u određenom aspektu, oni ga propuštaju u mnogim drugim aspektima koji su korisniji, trajniji i bolji u postizanju rezultata.

Šejh Abdur-Rahman bin Nasir As-Sadi, rahimehullah spominje puteve i načine da se postigne ovaj uzvišeni cilj koji je izazov za svakog pojedinca.On je rekao da su neki uspješni u slijeđenju ovih puteva i zbog toga vode dobar, čist život i uživaju u njemu.Neki su nažalost neuspješni u slijeđenju bilo kojeg od njih i žive jadnim i nesretnim životom.Drugi se nalaze između ova dva ekstrema, shodno stepenu njihova slijeđenja ovih sredstava oni žive dobar život.Allah je taj koji upućuje ka svemu što je dobro i odvraća od svega što je zlo i Njegova je pomoć koju u ovome tražimo.

Iman i dobra djela

1. Najveća i temeljna sredstva postizanja lijepog života su iman i dobra djela.Uzvišeni Allah kaže:

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

Onome ko čini dobro, bio muškarac ili žena, a vjernik je, Mi ćemo dati da proživi lijep život i doista ćemo ih nagraditi boljom nagradom nego što su zaslužili. (Nahl, 97)

Tako nas Uzvišeni Allah obavještava i obećava nam da ko god spoji iskreno vjerovanje i dobra djela da će mu On dati lijep i čist život na ovom svijetu i lijepu nagradu na ovom i onom svijetu.

Razlog koji stoji iza ovoga je jasan.Ovo je zbog toga što iskreni vjernici u Allaha, koji imaju ispravno vjerovanje iz kojeg izviru dobra djela, koje liječi srce, ispravlja ljudsko ponašanje i čini dobro ovoga i onoga svijeta;takvi ljudi posjeduju osnovne temelje koji ih upućuju u situacijama sreće i radosti kao i u situacijama tjeskobe, žalosti i patnje.

Oni zahvalno prihvataju situacije sreće i radosti, zahvalni su i koriste ih u ono što je korisno.Kada ih koriste na ovaj način oni doživljavaju dodatnu radost i žude za blagodatima ovih stvari, nadajući se da će ostati sa njima i takođe žude za lijepom nagradom onima koji su zahvalni Allahu.Ovaj osjećaj i iskustvo donosi toliko dobra i blagodati, mnogo većeg od radosti koja je prvenstveno bila uzrok toga.

S druge strane, u štetnim i neugodnim situacijama, situacijama boli i žalosti, oni se suočavaju sa njima suzdržavajući se od onoga od čega se mogu suzdržati, olakšavajući ono što se može olakšati, i ustraju sa lijepim zadovoljstvom na onome nad čemu nemaju moć da se odbrane.Putem ovoga oni postižu korist žestoke borbe, sakupljaju iskustvo i unutrašnju snagu i zaslužuju nagradu za strpljenje i postojanost, veličinu koja potcjenjuje odvratne stvari koje su ih zadesile.

Kao rezultat toga oni skončaju tako što na mjesto neugodnih stvari stavljaju radost, lijepu nadu i iskrenu želju o postizanju Allahovih blagodati i Njegove nagrade.Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem je opisao ovu situaciju u vjerodostojnom hadisu gdje je rekao:

„Čudan je primjer vjernika! Svaka njegova stvar njemu je dobra, a to nije tako nikome osim vjerniku. Ako ga zadesi radost, on Allahu zahvali i bude mu dobro. Ako ga zadesi šteta i tegoba, on se strpi i bude mu dobro." (Muslim)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem nas obavještava u ovom hadisu da se dobro vjernika, njegove dobiti i ljepota njegovih djela mnogostruko uvećavaju u svim stvarima koje mu se dese, bile lijepe ili ružne.

Zbog ovoga možeš vidjeti dvojicu ljudi koji su pogođeni istim usponima i padovima u životnim situacijama a oni se tako razlikuju u načinu kako se nose sa njima, ovisno o stepenu njihove vjere i dobrih djela.

Onaj sa imanom i dobrim djelima se suočava i u dobrim i u lošim situacijama sa onim što smo spomenuli od zahvalnosti u dobrim situacijama i strpljenja u lošim, uz to još i sa drugim stvarima koje im stanu na put.Kao posljedica ovoga on osjeća radost i sreću, bol i tuga ga napuštaju i on postaje oslobođen od muke, tjeskobe, stegnutosti srca i on živi sretan život na ovom svijetu.

S druge strane, ovaj drugi se suočava sa radosnim i prijatnim situacijama sa drskošću, ohološću i pobunom.Kao posljedica ovoga njegovo ponašanje zastranjuje i on postaje poput životinje, suočava svoju radost sa potpunom pohlepom, gorućom tjeskobom i nemirnošću.Uprkos svemu ovome, njegovo srce i dalje nije smireno.On je nespokojan iz mnogih razloga: nespokojan je zbog straha da će dobra stvar nestati i osjećaja tjeskobe zbog borbe da je zadrži; nespokojan je zbog svoje goruće potrebe i želje da postigne još više jer ljudsko biće po prirodi ne poznaje granice onoga što želi, i on ih može i ne može postići.

Čak i ako i postigne, nespokojstvo je i dalje prisutno jer se ovaj krug ponavlja zlobno nad njim a kada je pogođen sa neugodnim stvarima, on je zabrinut, pun očaja, ustrašen i žalostan.Samo Allah zna nesretnost života kroz koji prolazi i mentalnu i pihičku bolest povezanu sa njim, i mjeru straha koji će na kraju voditi ka još više strašnih i gnusnijih posljedica.Ovo zbog toga što on niti posjeduje nadu postizanja nagrade niti ima strpljenja koje će ga posavjetovati i olakšati mu bolove.

Sve ovo je poznato iz ljudskog iskustva.Postoje mnogi primjeri u životu i ako se pogleda na jedan od njih i uvidi ga putem ljudskog iskustva, definitivno ćeš vidjeti ogromnu razliku između pravog vjernika koji radi po svom jasnom vjerovanju i osobe koja nije poput njega.Ovo zbog toga što vjera istine jako poziva u zadovoljstvo sa Allahovom opskrbom i da je sve što On daje Svojim robovima od Njegove blagodati i ogromne velikodušnosti.

Ako je vjernik pogođen sa bolešću siromaštva ili sličnim iskušenjima od kojih nijedna osoba nije slobodna, on je sretan i zadovoljan zbog svog čvrstog vjerovanja, zadovoljstvom sa onim što mu je Allah odredio.Njegovo srce ne traga za onim što nije određeno za njega.On gleda na ljude nesretnije od njega a ne gleda na one koji su iznad njega u dunjalučkim blagodatima.Putem ovoga on čak može biti sretniji, razdraganiji i

smireniji od onoga koji posjeduje sva dunjalučka bogatstva ali mu nije darovano zadovoljstvo.

Suprotan slučaj je sa onim koji ne djeluje u skladu sa imanom.Takav kada je pogođen sa siromaštvom ili izgubi neku dunjalučku potrebu ispoljava očaj i nesreću.

Drugi primjer je kada strah i uznemirujući događaji pogode osobu.Vidjet ćeš da je onaj sa ispravnim imanom i postojanim srcem smiren i čvrsto odlučan u kontrolisanju situacije, iskorištavajući na najljepši način njegovu sposobnost mišljenja, govora i djela kao da je sebe već pripremio za takav događaj.Ova vrsta reakcije ga opušta i jača njegovo srce.

Reakcija onoga bez imana s druge strane je suprotstavljena ovome.Kada se suoči sa situacijom straha njegovo srce strepi, njegovi živci postanu napeti a njegov razum izgubi fokus.Nema ničega u njemu osim uzbune i straha.Vanjski teror se povećava unutrašnjim nespokojstvom, do stepena izvan opisa.

Ova vrsta ljudi među čovječanstvom ako ne uspije postignuti nešto od urođenih sredstava koja su na raspolaganju svakom ljudskom biću u suočenju sa nevoljama u životu kroz iskustvo, njihova energija postaje potpuno potkopana i oni doživljavaju nervni slom.Ovo zbog razloga nedostatka njihova imana koji podstiče strpljenje naročito u situacijama teškoće i tjeskobe.

Istina je da oboje i dobro i zlo, i vjernik i onaj koji odbija vjeru, oba dijele uobičajni ljudski kvalitet postignute hrabrosti kao i urođenu sposobnost suočenja sa strašnim situacijama, olakšavaju njihov tiranski efekat na sebe, ali vjernik zbog svog jakog vjerovanja, strpljenja, oslanjanja i povjerenja u Allaha, i njegove želje da bude nagrađen od Allaha, nadmašuje u posjedovanju osobina koje ga čine hrabrijim i koje umirujuće i efektivnije djeluju na patnje terora i boli nedaća na njemu.Uzvišeni Allah kaže:

إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ ۖ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ

ako vi trpite bol, trpe i oni bol kao i vi, a vi se još od Allaha nadate onome čemu se oni ne nadaju. (An-Nissa', 104)

U dodatku tome vjernici dobijaju od Allaha posebnu pomoć, podršku i asistenciju koja tjera strah i teror koji ga je zadesio.Uzvišeni Allah kaže:

وَاصْبِرُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

i budite izdržljivi, jer Allah je, zaista, na strani izdržljivih.(Enfal, 46)

2. Od sredstava eliminisanja brige, žalosti i tjeskobe je dobrota prema stvorenjima putem riječi, djela i svim vrstama dobrih djela.Sva ova djela su dobra i vrijedna kod

Allaha i putem njih Allah otklanja brige i tjeskobu i od dobra i od zla, sve shodno njegovom stepenu dobrote prema stvorenjima.

Osim što je udio vjernika potpuniji i savršeniji on se takođe ističe činjenicom da je njegovo dobro izrođeno iz iskrenosti prema Allahu i traženja Njegove nagrade.Za posljedicu Allah čini činjenje dobrih djela lakšim za njega zbog njegove nade u dobro kod Allaha i otklanja od njega neugodne stvari zbog njegove iskrenosti i traženja Allahove nagrade.Uzvišeni Allah kaže:

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ ۚ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَٰلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

Nema kakva dobra u mnogim njihovim tajnim razgovorima, osim kada traže da se milostinja udjeljuje ili da se dobra djela čine ili da se uspostavlja sloga među ljudima. A ko to čini iz želje da Allahovu naklonost stekne Mi ćemo mu, sigurno, veliku nagradu dati.(An-Nissa', 114)

Uzvišeni Allah nas obavještava da su sve ove stvari dobra djela ko god ih uradio, a dobra djela im donose dobro i otklanjaju zlo, ali pravi vjernik koji traži nagradu i zadovoljstvo Allaha, njemu Allah daruje neizmjernu nagradu.Dio te ogromne nagrade je otklanjanje boli, žalosti i tjeskobe.

Okupiranje sebe sa nekom aktivnosti ili korisnim znanjem

Među sredstvima otklanjanja zabrinutosti koja proizilazi iz nervoze i preokupacije srca sa nekim tužnim stvarima je okupiranje sebe sa nekom aktivnosti ili nekim korisnim znanjem.Ovo iz razloga što će to spriječiti srce od uranjanja u zabrinutost.To može čak učiniti da zaboravi sve stvari koje su mu uzrokovale tugu i brigu i može čak osjetiti neku sreću i postati vedar i raspoložen.Ovo je nešto što je zajedničko za vjernika i za nevjernika ali je vjernik drugačiji zato što kada on sebe preokupira sa znanjem koje traži ili koje daje ili sa dobrim djelom koje čini, bilo to neko djelo ibadeta ili dunjalučko djelo u kojem ima lijepu namjeru da ga učini tražeći snagu u robovanju Allahu – kada on sve to uradi, on to čini iz vjere u Allaha, iskrenosti i tražeći Allahovo zadovoljstvo.Ovo je samo po sebi dodatan efekat mimo otklanjanja tuge, briga i tjeskoba.

Vidjeli smo mnoge ljude koji su pogođeni sa tugom i stalnom zabrinutošću do te mjere da su postali jako bolesni.Njihov jedini lijek da zaborave uzrok njihove tuge i žalosti je bio da se preokupiraju sa normalnim aktivnostima.Aktivnost s kojom se treba preokupirati treba biti nešto ugodno samo po sebi i nešto za čim čovjek žudi.Ovo čini čovjeka još uspješnijim u postizanju željenog cilja a svo znanje je kod Allaha.

Među stvarima koje odagnjavaju brigu i zabrinutost su da čovjek koncentriše svoju namjeru i vodi računa o sadašnjim stvarima a da se prestane brinuti o budućnosti ili da

žali za prošlošću.Ovo je razlog zbog čega je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem tražio utočište kod Allaha od tuge i zabrinutosti.Tuga je obično o prošlim događajima koje niti možeš vratiti niti ih popraviti.Zabrinutost je obično strah i briga o onome što će se desiti u budućnosti.Čovjek stoga mora biti „sin trenutka“, koncentrišući svoju energiju i namjeru u poboljšanju svojih trenutnih događaja i svoje sadašnjosti.Koncentarcija namjere na trenutne događaje je neophodni uzrok njihova izvršenja i to je ono što otklanja tugu i zabrinutost iz srca.Kada Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, traži nešto od Allaha ili upućuje svoju zajednicu da traži od Allaha određenu stvar, on podstiče njih da zajedno sa traženjem pomoći od Allaha i posjedovanje nade u Allahovu milost da u isto vrijeme naporno i marljivo rade na onome što hoće da otklone od sebe ili da postignu.Iz tog razloga dova treba ići zajedno sa djelom.Tako se rob trudi za ono što će mu koristiti u vjeri i dunjaluku i traži od svog Gospodara da mu ispuni njegovu potrebu i traži Njgeovu pomoć u tome.Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem je rekao: „Jak vjernik je bolji i draži Uzvišenom Allahu od slabog vjernika, a u svima njima je dobro. Pridaj pažnju onome što će ti koristiti, tražeći Allahovu pomoć i ne malaksaj. I ako te nešto zadesi nemoj reći: 'Da sam uradio ovako bilo bi tako i tako!', već reci: 'Allah je tako odredio i On čini šta hoće!', jer riječ 'da sam' otvara djelovanje šejtana." (Muslim, 2664)

U ovom hadisu Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem nam preporučuje da spojimo dvije stvari: prva je da tražimo korisne stvari u svakoj situaciji i da tražimo pomoć od Allaha a ne da malaksamo i predamo sebe nesposobnosti jer je to štetan nemar.Druga je da Allahu prepustimo stvar o prošlim događajima i da u njima posvjedočimo Allahov kader i Njegovo predodređenje.

Vidimo da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem razgraničio dvije kategorije stvari: prva kategorija je da rob ima mogućnost da ih potpuno ili djelimično uradi ili ona koju u potpunosti može izbjeći ili olakšati njihov teret.Za ovu kategoriju, rob treba uložiti svoj krajnji trud i tražiti pomoć od Allaha.Druga kategorija su one stvari nad kojima rob nema moć.Za ove stvari rob treba sebe smiriti i prihvatiti ono što mu se desilo i predati se Allahu.Nema sumnje da se ovaj princip slaže sa onim što je jasno sredstvo postizanja sreće a otklanjanje brige i zabrinutosti.

Sjećanje Allaha mnogo

Među najvećim sredstvima postizanja širenja srca, njegove smirenosti i zadovoljstva je često sjećanje Allaha.Sjećanje Allaha ima zadivljujući efakat donošenja širenja i smirenosti srca, otklanjaja brige i zabrinutosti od njega.Uzvišeni Allah kaže:

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ ۗ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

one koji vjeruju i čija se srca, kad se Allah spomene, smiruju – a srca se doista, kad se Allah spomene, smiruju!"(Ar-Ra'd, 28)

Ovo je zbog posebnog efekta koje sjećanje na Allaha ima na srce i činjenice da rob, kada se sjeća Allaha ima nadu u postizanje lijepe nagrade i nadoknade od Njega.

Među ovim stvarima je takođe izjavljivanje i spominjanje dobra i blagodati koje čovjek uživa od Allaha, kako vanjskih tako i skrivenih.Nema sumnje da priznanje Allahovih blagodati i govorenje o njima je sredstvo putem kojih Allah otklanja tugu i brigu iz srca i čini tu osobu zahvalnom Allahu.Stanje zahvalnosti je samo po sebi visok i uzvišen stepen koliko god veliko bilo siromaštvo, bolest ili drugi oblici nedaća koje ga zadese.Kada ih čovjek uporedi sa bezbrojnim Allahovim blagodatima njemu i neugodne stvari koja su ga zadesile on vidi koliko su one male u poređenju sa Allahovim blagodatima prema njemu.

Zapravo, iskušenja i nedaće su takve da kada rob biva pogođen njima i on uradi ono što se od njega traži od strpljenja, prihvatanja i predanosti, njihov tlačiteljski teret postane lahak a njihov bol blag.Dodatku tome, nada koju rob ima u nagradu od Allaha i njegova vjera u činjenicu da on robuje Allahu tako što je strpljiv i prihvaćanjem onoga sa čim ga je Allah iskušao, ove stvari čine slatkim gorčinu nedaća.Tako ga slatkoća nagrade učini da zaboravi gorčinu strpljenja.

Među najkorisnijim stvarima u dodatku ovome je podučavanje Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem u vjerodostojnom hadisu u kom je rekao:

Gledajte u one koji su ispod vas, a ne pogledajte u one koji su iznad vas. To vam je bolje, da ne biste omalovažili Allahove blagodati prema vama. (Buharija i Muslim)

Ako bi rob postavio ovo plemenito učenje pred svoje oči, on bi uvidjeo da je on u uzvišenijem i pogodnijem položaju od mnogih ljudi: u zdravlju i pošteđenosti od iskušenja, u bogatstvu i onome što dolazi sa tim, i ovo je istina bez obzira kakva njegova situacija bila.Ako ovo uradi njegova zabrinutost će nestati baš kao i tuga i briga a njegov užitak i radost na Allahovim blagodatima i dobroti koja ga je stavila iznad mnogih koji su ispod njega, će se povećati.

Zaboravljanje loše stvari koja se desila

Od neophodnih uzroka sreće i prestanka tuge i brige je ulaganje napora da se otklone stvari koje donose tugu i postizanje stvari koje donose sreću.Ovo se postiže zaboravljanjem loše stvari koja je prošla i nad kojom čovjek nema moć da je vrati i saznanje da je okupiranje uma sa onim što je prošlo besmisleno zapravo glupo, ograničeno i ludost.Iz tog razloga čovjek se mora boriti sa svojim razumom da ne razmišlja o njima.On se takođe treba boriti sa svojim razumom da ne brine o budućnosti niti da pridaje pažnju iluzijama siromaštva, straha ili drugih neugodnih stvari o kojima misli da će mu se desiti u budućnosti.On treba znati da niko ne zna šta će se desiti u budućnosti, bilo dobro ili zlo, zadovoljstvo ili bol, sve to je u Allahovim rukama jedino.Rob nema

kontrolu nad tim.Njegova jedina obaveza je da se trudi da uradi ono što će mu koristiti u budoćnosti i otkloniti zlo od njega.On takođe treba znati da kada rob okrene svoju glavu od brige za budućnost u svojim stvarima i osloni se na svog Gospodara za njihovo poboljšanje i zadovoljan je sa onim što će Njegov Gospodar uraditi za njega; kada sve to uradi njegovo srce će biti smireno, njegovo stanje će biti dobro a brige i tjeskobe će nestati.

Od korisnih stvari koje čovjek može uraditi u pogledu budućnosti svojih stvari je učenje dove koju je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem imao običaj učiti:

„Bože moj, popravi Ti moju vjeru, koja je moja zaštita, i popravi mi ovaj moj svijet na kojem živim; i popravi mi moj ahiret, na koji mi se je vratiti, i život mi učini povećanjem svakog dobra, a smrt mi učini rasterećenjem od svakog zla!“ (Muslim)

I takođe njegove riječi:

„Bože moj! U tvoju milost se nadam zato me ne prepuštaj samom sebi ni koliko treptaj oka, i učini dobrim sve moje stvari, nema nikoga dostojnog obožavanja osim tebe.“ (Ebu Davud)

Ako rob prouči ovu dovu koja sadrži traženje poboljšanja njegove budućnosti kako u pogledu njegove vjere tako i dunjalučkih stvari; ako to kaže sa prisutnim i svjesnim srcem i istinskom i iskrenom namjerom, povezano sa ozbiljnim trudom da ga postigne, Allah će mu zasigurno dati ono što je tražio, u šta se nadao i za šta se borio da postigne.Kao posljedica toga, njegova briga će se promjeniti i postati sreća i užitak.

Zamišljanje najgorih situacija

Među najkorisnijim stvarima koje otklanjaju brigu i zabrinutost kada nedaća zadesi čovjeka je da se bori da olakša teškoće zamišljajući najgoru moguću stvar koja mu se može desiti i pokušati da se nosi sa njom.Zatim neka psihički nastoji da koliko god je moguće olakša teškoću.Svojom težnjom za onim što će mu koristiti i ulaganjem napora u nošenju s tim, njegove brige i zabrinutost će nestati i on će iskoristiti svoju energiju u postizanju onoga što je korisno i odagnjavanju onoga što je štetno, u skladu sa normalnim ljudskim mogućnostima.

Tako ako ga neke strašne stvari, bolest, siromaštvo ili uskraćivanje onoga što želi pogode, on se treba žestoko suprotstaviti tome i pokušati koliko god je moguće da se nosi sa tim.Zapravo on sebe treba pripremiti da se nosi sa nečim još gorim.Ovo iz razloga što će pripremanje sebe mentalno da se nosi sa neugodnom stvari učiniti ih lakšim i otupit će tjeskobu njihove boli.Ovo je posebno tako kada u dodatku tome on fizički djeluje da ih odbije.Čineći tako on skuplja zajedno dva djela mentalne pripreme sebe da

se nosi sa nedaćom i fizičkim nastojanjem da odagna brige što zajedno služi da bude ispunjen sa problemom i poremećen nedaćom.On takođe treba uložiti žestoki napor da napuni svoju unutrašnju energiju koja mu je potrebna da se suprotstavi ovim nedaćama.U dodatku svemu ovome on se mora absolutno oslanjati na Allaha u svim okolnostima i posjedovati istinsko povjerenje u Njega.Nema sumnje da su ove stvari veoma od pomoći u donošenju sreće i zadovoljstva srcu, i pored toga, tu se nalazi ono zašto se nadamo da ćemo dobiti nagradu na ovom i onom svijetu.Ovo je dobro poznato iz iskustva i ko god to okusi saznat će ga.

Postojanost srca i oslanjanje na Allaha

Među najvećim lijekovima nervnim i mentalnim poremećajima ili čak bolesti tijela je postojanost srca i njegove snage i nedostatak problema i zbunjenosti iluzijama i predstavama koje donose zle misli.Ovo iz razloga što kada god čovjek dopusti imaginaciji da ga savlada i dozvoli svome srcu da bude zbunjeno negativnim efektima poput straha, bolesti, srdžbe i zbunjenosti nad nekom bolnom situacijom ili zabrinutošću da će se nešto loše desiti, kada god dopusti da se to desi, ono će ga zasigurno baciti u brlog tuge, žalosti, fizičke i mentalne bolesti i nervnim slomom čije su užasne posljedice veoma dobro poznate svima.

Kada god se osoba osloni i preda Allahu a ne preda svoje srce iluzijama i ne dozvoli da ga zle predstave savladaju i stavi svoje povjerenje u Allaha i uzda se u Njegove blagodati, tuga i žalost će nestati iz srca kao posljedica ovih djela i mnoge fizičke i psihičke bolesti će ga napustiti a njegovo srce će osjetiti takvu radost i smirenost koje se ne mogu opisati.Koliko bolnica je puno sa bolesnim ljudima koji pate od mentalnih iluzija i zlih imaginacija!Koliko su jakim osobama ove stvari rastrojile srce, da ne govorimo o slabim!Jedini onaj ko je sačuvan je onaj kome Allah da zdravlje i uputi ga da se bori sa sobom u postizanju korisnih i blagotvornih sredstava jačanja srca i odagnjavanja briga iz njega. Uzvišeni Allah kaže:

وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ

onome koji se u Allaha uzda, On mu je dosta. (Talak, 3)

To znači da će mu Allah biti dovoljan u svim njegovim brigama u pogledu njegove vjere i dunjaluka.

Osoba koja se osloni na Allaha posjeduje jako srce koje ne biva pogođeno iluzijama niti zbunjeno događajima i dešavanjima, zato što zna da je to od slabog srca i da je djelo slabosti i straha koji nije stvaran.On takođe zna da je Allah garantovao onome ko se na Njega osloni da će mu biti dovoljan u potpunosti, i tako je on samouvjeren u Allaha i osjeća sigurnost Allahovim obećanjem.Kao posljedica toga njegova briga i zabrinutost

nestaju a njegova teškoća biva zamjenjena lahkoćom, njegova tuga sa srećom a njegov strah sa mirom i sigurnosti.

Odbijanje zla sa dobrom

Dvije važne lekcije možemo naučiti iz riječi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem:

„Neka vjernik ne mrzi vjernicu, ako ne voli jednu osobinu kod nje, volit će drugu.“ (Muslim)

Prva je: ovaj hadis daje uputu u načinu ophođenje prema ženama, poznanicima, prijateljima, kolegama i bilo kome s kim imaš neki odnos ili s kim se družiš.On nas uči da pripremimo sebe na prihvatanje činjenice da svaka osoba s kojom imamo neku vrstu odnosa ili veze će zasigurno imati neki nedostatak, lošu osobinu ili neku karakternu crtu koju ne volimo.Tako ako nađemo to kod nje, razmislimo o onome što nam je obaveza ili što nam dolikuje da učinimo kako bi održali odnos i sačuvali vezu ljubavi i simpatije među nama.Imaj na umu njegove dobre osobine i važnost koju vjera pridaje održavanju dobrih socijalnih veza.Prelaženjem preko loših osobina i imanje na umu dobrih, veze odnosa i dobro drugarstvo biva očuvano a ovo je drugi izvor harmonije.

Druga lekcija je da nas uči kako da odagnamo tugu i zabrinutost a da uspostavimo korektan i iskren odnos u kojem svaka strana ispunjava svoje obaveze i prava prema drugome i tako se održi harmonija među njima.Onaj koji ne radi prema ovom učenju Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem i radi suprotno, zapošljavajući sebe sa iznalaženjem loših osobina a ignorisanjem dobrih, nema sumnje da će takav biti pogođen brigom i tjeskobom i nema sumnje da će veza ljubavi između njega i onih koje voli biti prekinuta a mnoga prava i obaveze obje strane će biti narušene.

Mnogi ljudi sa visokim težnjama i unutrašnjom energijom su u stanju da sebe pripreme da se nose sa teškim nedaćama i iskušenjima sa strpljenjem i smirenosti ali kada se suoče sa malim i trivijalnim stvarima oni postanu zabrinuti i anksioizni, a njihova srca izgube čistoću misli i postanu zbunjena.Razlog iza ovoga je da su bili u stanju da pripreme sebe da se nose sa velikim situacijama ali su ignorisali male i kao posljedica toga, stvari koje su smatrali malim su ih uhvatile nespremnim i poremetile njihov mir.

Istinski jaka osoba priprema sebe da se nosi kako sa velikim tako i beznačajnim stvarima i traži pomoć od Allaha u tome i da ga Allah ne prepusti samom sebi ni koliko treptaj oka.Kada to uradi, male stvari postanu lahke za njega baš kao i velike i on očuva svoju prisebnost, sreću i smirenost.

Ne skraćuj sebi život dozvoljavajući tugi i žalosti nad nedaćama da te savladaju

Pametan čovjek zna da je njegov stvarni život, život koji provede u sreći i spokojstvu, doista kratak, stoga ga on ne treba skraćivati dozvoljavajući tugi i žalosti nad nedaćama da ga savladaju jer je to suprotno stvarnom življenju.On treba biti veoma požudan za svojim životom tako da većina njega ne postane plijen brigama i nedaćama i u tome nema razlike između dobrih i loših ljudi, osim što vjernik ima potpuniju i savršeniju realizaciju ove činjenice i bolje je iskoristi za dobro ovoga i onoga svijeta.

Kada mu se desi nešto neugodno ili kada se boji da će mu se desiti, on se treba sjetiti drugih Allahovih blagodati njemu, u njegovoj vjeri i dunjaluku, i uporediti ih sa neugodnom stvari.Ako to uradi uvidjeće koliko su mnogobrojne Allahove blagodati prema njemu i koliko su beznačajne nevolje koje su ga zadesile.

On takođe treba napraviti usporedbu između svog straha koji ga može zadesiti i mnogih drugih mogućnosti sigurnosti i spasa od tog zla koje se mogu desiti, stoga on ne smije dozvoliti slaboj i beznačajnoj mogućnosti da nadvlada jače i mnogobrojnije mogućnosti.Time će njegov strah i tjeskoba iščeznuti.On takođe treba pretpostaviti dešavanje najgore moguće nevolje nad njim i potom sebe pripremiti da se nosi sa njom ako se desi i truditi se koliko može da je odbije ako se nije desila ili da je otkloni ili olakša ako se već desila.

Od korisnih stvari koje treba imati na umu je da zna da ono što su ljudi uradili da bi ga povrijedili, naročito ogovaranje i zao govor, da mu to neće naštetiti.Zapravo, oni su ti kojima će naštetiti.Jedini način kada će te povrijediti je onda kada se preokupiraš sa žaljenjem nad tim i kada dozvoliš da ti povrijedi osjećanja.Kada to uradiš ono će ti nanijeti štetu baš kao što je njima nanijelo štetu, ali ako tome ne pridaješ pažnju neće te nikako povrijediti.

Takođe znaj da je tvoj život podložan tvojim mislima.Ako uposliš svoje misli u ono što je korisno tvojoj vjeri i tvom dunjaluku onda će tvoj život biti dobar i sretan, a ako ne onda će biti suprotan tome.

Među najkorisnijim načinima da odagnaš tugu je da istreniraš sebe da ne tražiš hvalu i zahvalnost od bilo koga mimo Allaha.Tako ako učiniš dobro nekome koji ima pravo kod tebe ili ne onda znaj da je tvoja trgovina sa Allahom i ne pridaji nikakvu pažnju hvali i zahvalnosti od onoga kome si učinio dobro.To je kao što Allah kaže o eliti među Njegovim stvorenjima:

إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا

Mi vas samo za Allahovu ljubav hranimo, od vas ni priznanja ni zahvalnosti ne tražimo! (Insan, 9)

Ovo je još važnije u ophođenju sa porodicom, djecom ili bilo kojom osobom s kojom si čvrsto vezan.Kada god učiniš navikom da odagnaš zlo od njih ti si u spokojstvu i činiš druge takođe spokojnim.

Među stvarima koje će ti život učiniti lakšim je da slijediš prirodni put u tvom nastojanju da učiniš dobra i izvrsna djela i da izbjegneš ograničenje sebe da slijediš neprirodni put koji će ispuniti tvoje srce sa brigama i tjeskobom i da tako skončaš nigdje u postizanju vrhunskog položaja.Ovo zbog toga što si slijedio iskrivljeni put.Sve ovo je mudrost.

Takođe iskoristi trenutke zamagljenosti i preokreni ih u trenutke slatkoće i jasnoće.Čineći tako, slatkoća užitka će se povećati a tvoje nedaće će nestati.

Učini postizanje korisnih stvari tvojim ciljem i trudi se da ih ostvariš a ne pridaji pažnju štetnim stvarima.To će te odvratiti od stvari koje donose tugu i žalost.Iskoristi trenutke slobodnog vremena i mentalne koncentracije kako bi obavio vežne obaveze.

Kada izvršavaš korisne stvari trebaš ih kategorisati po stepenu prioriteta i važnosti.Pronađi koja od njih ima veću potrebu a koju ti više želiš.Postupanje suprotno tome će donijeti dosadu, umor i iritaciju.Traži pomoć u lijepom razmišljanju i dobrim savjetima.Rečeno je da onaj ko potraži lijep savjet nikad ne zažali.Studiraj ono što namjeravaš uraditi pažljivo i temeljito.Kada si uvjeren o određenom dobru u njemu i odlučiš se da ga uradiš onda se osloni na Allaha i znaj da Allah voli one koji se na Njega oslanjaju.

Nema sumnje da je blagostanje srca, njegova smirenost i sreća a odsustvo tuge i brige iz njega cilj svakog čovjeka.Postoje sredstva putem koje se postiže sretan, blažen i lijep život.Mnoga su sredstva kako bi se to postiglo, neka od njih su vjerska, neka prirodna a neka fizička.Ova sredstva se nikad ne okupe zajedno osim kod vjernika.Nevjernici s druge strane, unatoč činjenici i ogromnom pokušaju njihovih filozofa da ih odvedu do ovih sredstava, čak i ako ih postignu u određenom aspektu, oni ga propuštaju u mnogim drugim aspektima koji su korisniji, trajniji i bolji u postizanju rezultata.

Šejh Abdur-Rahman bin Nasir As-Sadi, rahimehullah spominje puteve i načine da se postigne ovaj uzvišeni cilj koji je izazov za svakog pojedinca.On je rekao da su neki uspješni u slijeđenju ovih puteva i zbog toga vode dobar, čist život i uživaju u njemu.Neki su nažalost neuspješni u slijeđenju bilo kojeg od njih i žive jadnim i nesretnim životom.Drugi se nalaze između ova dva ekstrema, shodno stepenu njihova slijeđenja ovih sredstava oni žive dobar život.Allah je taj koji upućuje ka svemu što je dobro i odvraća od svega što je zlo i Njegova je pomoć koju u ovome tražimo.